

СЕРЕДА

Теплиця вже є! Все інше – обов'язково буде!

Віктор Першко

Сьогодні, коли теплиця площею у 50 квадратів встановлена і повністю готова до роботи за будь-яких плюсових температур, все здається дуже просто.

Насправді такий подарунок коштує чимало, і навряд чи у резервах бюджету Романівської селищної ради ось так запросто можна було б знайти гроші на побудову теплиці із крапельним поливом. Це, як кажуть, одна сторона медалі. Інша сторона полягає в тому, що до Романівського ліцею № 1 неодноразово приїздили представники БО «Шкільний сад», які пропонують, пропагують в Україні найсучасніші методи та технології вирощування овочевих культур.

Ще восени минулого року гостьовий візит «Шкільного саду» до Романівського ліцею був увінчаний символічним подарунком – саджанцями фруктових дерев. Їх тут же висадили діти ліцею на ділянці поряд із парковою алеєю. Взагалі-то парки біля школи – це добре, але ж фруктовий сад – це, як кажуть сьогодні, – набагато крутіше. Далі «Шкільний сад» у співпраці із

Подарунок від голандців

Спочатку насіннєвий матеріал

голландським фондом SRK Kinderhulp пропонує ліцеїстам Романова як подарунок насіння овочевих культур. Звісно ж, у ліцеї все це садиться, культивується, доглядається, вирощується і збирається у вигляді гарного врожаю. Звісно ж, наші партнери і друзі все це бачать і висловлюють неабияке за-

доволення від господарської шляхетності юних романівчан. Ми, ліцеїсти і педагоги Романівського ліцею № 1, також вдячні нашим друзям і прекрасно розуміємо грандіозну значимість нашої співпраці. Ну а відтепер, коли наші друзі і партнери подарували ліцею сучасну теплицю із системою крапельного

поливу, ми своє ще покажемо. Адже теплиця однозначно покращить і підсилить наші зусилля і потенціал у напрямі продуктивності вирощування овочів. Причому не лише тоді, коли у травні у Романові земля достатньо прогріта і пора засівати грядки. А ще раніше, щойно на вулиці спаде мінусова температура. І так восени, коли теплиця із крапельним зрошенням дозволить суттєво продовжити землеробський сезон до тих пір, аж допоки мороз не здолає останнє осіннє тепло.

Це, так би мовити, пряма і очевидна вигода від співпраці, яку нам запропонували справжні друзі. Ліцей, якщо не вісім, але точно сім місяців на рік матиме свіжу і натуральну зелень, а овочі прямо із грядки будуть підмогою для їдальні і для діточок. Проте найбільша користь і справжній цивілізацій-

Перемагаємо –
на усіх фронтах!

с. 5

Маємо меморандум
і будемо ним дорожити

с. 4

Дві сотні сильних
і незламних зібралися
у Буковелі

с. 5

ний прогрес нашої події із встановленням теплиці від Kinderhulp полягатиме у тому, що ліцеїсти нестимуть побачену у ліцеї культуру землеробства додому. Як колись казали, культура піде у маси. І це найголовніше. З огляду на можливості українських земель і так само – з урахуванням української господарсько-землеробської ментальності. Тому подія, яка відбулася 12 – 15 верес-

ня (початок складання та монтажу теплиці і момент її урочистого відкриття) може вважатися для Романова і романівчан як історична. Втім, вважати можна як завгодно, а теплиця вже є. І крапельний полив, і начиння для господарювання та догляду за овочевими культурами – все на місці. Нам залишається лише сподіватися, що далі – обов'язково буде!

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС 76001

Підтримай свободу слова!

ПЕРЕДПЛАТИТИ

на 1 місяць - 30,00 грн,
на 3 місяці - 90,00 грн,
на 6 місяців - 180,00 грн

У найближчому поштовому відділенні!

СПОДОБАЛАСЬ
ГАЗЕТА?

Обережно, гризуни! Фахівці попереджають про сезонний ризик поширення лептоспірозу

Восени збільшується ризик підхопити низку інфекційних хвороб, які можуть переносити пацюки та миші.

Лептоспіроз — найнебезпечніша та найпоширеніша з них. Чому небезпека зростає саме зараз, до чого тут масове переселення гризунів і як себе вберегти — з'ясовував Центр громадського моніторингу та контролю.

Зерно та риболовля? Небезпека поруч!

Станом на 15 серпня на Черкащині зареєстровано п'ять випадків лептоспірозу. Серед хворих — 54-річний чоловік. «Ймовірно місце зараження — приміщення для зберігання зерна, де були виявлені сліди життєдіяльності гризунів. Чоловік мав пошкодження шкіри на руках та контактував із зерном голими руками», — про це розповів Суспільному головний державний санітарний лікар області Володимир Папач. 7 вересня фахівці повідомили, що на Львівщині лептоспіроз підхопили двоє літніх людей — жінка та чоловік. Останній після лікування вдома потрапив до лікарні у важкому стані. Серед симптомів: підвищена температура, біль у м'язах, почервоніння очей та жовтяниця. Ймовірний шлях зараження — контактний: чоловік займався рибальством на річці Західний Буг.

Загалом за сім місяців 2025 року в країні зафіксовано 89 випадків лептоспірозу. Це небезпечна інфекційна хвороба. Її збудником є бактерії роду *Leptospira*. Експерти зазначають, що переносниками інфекції можуть бути бабаки, собаки,

велика рогата худоба, свині та коні. А в Україні її найчастіше поширюють сірі щури та польові миші.

Осінь і масове переселення ближче до людей

Гризуни, особливо миші та пацюки, масово переселяються ближче до людей наприкінці літа та восени. Хвостасті шукають місця для зимівлі з теплом та їжею. «Непрохані гості» селяться у будинках, підвалах, зернохосовищах та складах. Там вони живуть до весни. У Центрі громадського здоров'я України зазначають, що це створює додатковий ризик поширення особливо небезпечних інфекційних хво-

роб. Наприклад, лептоспірозу, лістеріозу, туляремії та інших, які передаються через харчові продукти й воду, забруднені сечею і фекаліями інфікованих гризунів, а також через їхні укуси. Лептоспіроз є найнебезпечнішим і найпоширенішим з них. Сезонний пік захворюваності на цю недугу припадає на серпень, вересень та жовтень.

Від гарячки до ураження печінки

Лептоспіроз передається через укуси гризунів, пошкоджену шкіру або слизові оболонки. Інфікування також можливе під час вживання їжі чи води, забруднених сечею заражених тварин, а також під час купання, риболовлі або догляду за хворими тваринами.

У ЦГЗ інформують, що людина може захворіти у період від двох днів до чотирьох тижнів після зараження. Симптоми варіюються від легких (головний біль, гарячка, біль у м'язах, почервоніння очей, діарея, висипання) до серйозних (ураження нирок, печінки, менінгіт). Хвороба може призвести до смерті. У 2024 році від недуги померли 63 людини, а у 2023-му — 52.

За словами експертів, дуже часто лептоспіроз можна сплутати із гепатитом, оскільки жовтіє обличчя. Якщо людина бачить зміни у своєму здоров'ї, не треба займатись самолікуванням. «Особливо важливо дуже швидко звернутися до лікаря. Адже при цій інфекції дуже важливе саме раннє звернення. Якщо вже пройшло кілька днів — можуть бути дуже погані прогнози. Летальність при цій інфекції сягає 14%. Тобто 14 людей із 100 хворих можуть померти», — про це в ефірі Громадського радіо розповів генеральний директор Центру громадського здоров'я, доктор медичних наук Михайло Росада.

Як вберегтись

Щоб захиститись від хвороб, які переносять гризуни, варто підтримувати чистоту в домі та у дворі. А ще — дотримуватись гігієни, зберігати продукти в закритих контейнерах, пити кип'ячену або бутильовану воду, добре термічно обробляти їжу. Не купатись у стоячих водоймах. Окрім цього, варто щороку вакцинувати собак і худобу проти лептоспірозу.

Джерело: Центр громадського моніторингу та контролю

Смартфон замість гаманця, паспорта, довідки з РАЦСу чи візиту до банку

Українці дедалі активніше переходять у цифровий світ, де більшість послуг — у кілька кліків. «Дія» стала цифровим документом мільйонів, а безконтактні платежі — щоденною звичкою. Як саме ми змінюємося разом із технологіями — розповідає Центр громадського моніторингу та контролю.

Цифрові банки

Лише 12% українців продовжують розраховуватися за свої покупки готівкою. Такі дані наводять у своєму опитуванні компанія «Mastercard». Участь у ньому взяли 1500 українців віком від 18 до 60 років, які мешкають у містах із понад 50 тисячами населення. 61% опитаних обирає розрахунок смартфонами чи іншими гаджетами з NFC-технологією. А 41% використовують цифрову картку у смартфоні без фізичного аналога.

Цікаві дані наводять і про користування банківськими додатками. Їх обирають дев'ять з десяти опитаних. А кожен другий користувач — згоден перейти лише на цифрові канали для проведення банківських операцій. Себто без візитів у відділення банків.

Держава у смартфоні

Українці вже кілька років отримують державні послуги у додатку «Дія». За даними Мінцифри, застосунком наразі користуються 22,7 мільйона людей. У додатку можна оформити 33 документи, там міститься понад 65 сервісів, а на Інтернет-порталі є більш як 150 послуг.

Зокрема, у «Дії» можуть міститися паспорт громадянина України та закордонний паспорт, водійські права, ідентифікаційний номер, документи про освіту і сімейний

стан. Через додаток можна подати заяву про шлюб та про соціальну допомогу. А також купити чи продати автомобіль і оформити низку довідок.

Досвід інших країн

Процеси, які відбуваються в Україні, характерні і для інших країн. Наприклад, використання безконтактних карткових платежів у світі набуло популярності на тлі пандемії коронавірусу, адже дозволяло уникнути обміну готівкою та пов'язаного з цим ризику зараження.

Наразі лише 38% європейців активно використовують готівку. Водночас, мобільними гаманцями (на зразок Apple Pay чи Google Pay) користуються близько 72% громадян ЄС. У Британії безконтактні карткові платежі становлять 60-70% від загального обсягу операцій.

Сполучені Штати поки відстають від глобальних тенденцій. Частка безконтактних платежів там два роки тому становила 36%. А мобільними гаманцями користувалися тільки 56% населення.

Аналітики прогнозують, що ці тенденції лише посилюватимуться. Адже цифрові послуги набувають популярності через доступність та легкість у використанні.

Що обіцяють українцям

Цифрові послуги у нашій державі розвиватимуться і надалі, це прогнозують як представники бізнесу, так і урядовці. Україна пришвидшує будівництво мобільних мереж. До 2030 року якісний зв'язок обіцяють 98% громадян. Зокрема, планують забезпечити покриття у найбільш віддалених кутках країни.

Вдосконалювати планують і «Дію». Додаток працюватиме за допомогою штучного інтелекту. Наприклад, щоби користувач не був змушений шукати потрібний сервіс, а описував свою проблему асистенту, і той підказував, де знайти рішення. Хочуть розширити і перелік послуг. Зокрема, у «Дії» створять медичний кабінет, з'явиться можливість отримувати пенсію та послуги для ветеранів.

Джерело: Центр громадського моніторингу та контролю

Ювілей газети має і повчальний зміст

Кілька днів тому наші колеги-журналісти із Ємільчиного відзначали 95-річчя від часу заснування тамтешньої газети «Народна трибуна».

Колишня районка була вкрай популярною у межах доволі масштабного за розмірами своєї території Ємільчинського району, і разовий її наклад свого часу сягав семи-восьми тисяч примірників. Тепер, коли район не стало, «Народна трибуна» залишилася працювати як неза-

лежне видання, яке й досі користується популярністю читачів трьох територіальних громад: Ємільчинської, Барашівської та частково Чижівської. Звісно ж, часи і обставини взаємостосунків ЗМІ і влади сьогодні докорінно змінилися, пресові видання неабияк підкосив занепад Укрпошти, яка раніше упродовж десятиліть була єдиним провайдером і поширювачем газети у народі. Тепер все по-іншому. У багатьох громадах колишні райони припинили своє існування або ж виходять мізерними тиражами. Та й об'єм тих газет також не вражає: сторінка-друга для місцевого матеріалу, а далі так, що доведеться.

У «Народній трибуни» поки що ситуація має набагато кращий вигляд. Разовий (тижневий) наклад газети із восьми сторінок – у межах п'яти тисяч примірників, мережа розповсюджена налагоджена і має кілька каналів поширення. Годі й казати – газета популярна у середовищі читачів. Попри популярність інтернет-сайтів, незважаючи на любов поліщуків до спілкування у соціальних мережах, «Народну трибуну» передплачують, її читають, до неї звикли і її люблять. З нагоди 95-річчя від часу заснування газети до редакції ювілярки завітав голова Житомирської ОВА Віталій Бунечко. Чи не вперше за п'ять

років своєї діяльності найвищий і найповажніший чиновник Житомирщини удостоїв своєю увагою газетне видання і відзначив його внесок у гармонізацію нинішнього життя жителів одразу трьох територіальних громад. В. І. Бунечко вручив працівникам редакції грамоти та подяки Житомирської ОВА і закликав журналістів активно включатися у процеси висвітлення сучасного життя Житомирщини. Вітання від голови Житомирської ОВА можна розцінювати і як заклик до відродження регіональних ЗМІ, які свого часу вважалися авторитетним і могутнім фактором впливу на громадську думку та настрої жителів певного ра-

йону. Інтернет-павутина зручна і оперативна, соціальні мережі доступні ледь не для кожного, хто бажає сказати чи висловити щось своє, але засоби масової інформації – це не лише цифри і факти, але й об'єктивна їхня оцінка, критичний аналіз і певні світоглядні орієнтири.

Ну а щодо ювілейного, 95-річного, рубежу у життєписі ємільчинської «Народної трибуни», то тут ми доєднуємось до численних вітань, які вже надійшли на адресу наших колег. І додаємо своє побажання – успішно розвиватись і достойно зустріти столітній рубіж.

Хочете дізнатися про «Історію в моментах»? (Читайте, думайте і робіть висновки)

Книгу Сергія Соколова «Історія в моментах» (Україна/московія) вже бачили і читали тисячі читачів.

Чи вже прочитали, це питання, бо прочитати швидко, або, як кажуть, на одному диханні увесь зібраний і систематизований автором матеріал просто неможливо. Зрештою, читати «Історію в моментах» як епічне чтиво також не варто. Це якраз той випадок, коли читання спонукає, запрошує і навіть примушує розмірковувати над глибинними речами. Автор у своєму зверненні до читачів позиціонує свою

роботу як просвітницький твір, орієнтований на найширше читачське коло. Той, хто прочитав або ж хоча б проглянув усі сторінки книги «Історія в моментах. Україна/московія», може назвати її світоглядною енциклопедією сучасного українця. Той, хто піклується питаннями чи аспектами ментального здоров'я нації, однозначно знайде і надовго запам'ятає зміст прочитаного.

Книга Сергія Соколова «Історія в моментах. Україна/московія» стала підсумком чотирьох років вивчення, редагування і систематизації величезного об'єму інформації з історії, етнографії, біографістики, політології, яку виконав юрист, педагог, волонтер і підприємець Сергій Соколов. Корінний киянин, народжений у часи

радянської України, вихований складнощами новітнього часу побудови української незалежності, загартований майданами, революціями, а тепер і горнилом російсько-української війни. Сьогодні автор книги – військовослужбовець однієї із частин ДШВ, який ні на хвилину не забуває пропагувати, поширювати, рекомендувати до прочитання фактів, світоглядних висновків, раніше забутих, а нині воскреслих і відроджених сторінок української історії.

Для того, аби краще зрозуміти історію та обставини появи книги Сергія Соколова «Історія в моментах. Україна/московія», важливо знати, що книга після своєї появи у 2019 році пережила у 2023-му році своє третє видання. Вже зараз текст та вміщені у книзі матеріали перекладені англійською та французькою мовами. Автор книги відверто і відкрито заявляє: «Моя ціль та мета – присутність «даного продукту» (книжки) у домашній бібліотеці кожного українця та в іноземців, що зацікавлені українським питанням. Тому я розповсюджую даний продукт з метою просування українського контенту в Україні і по всьому світові. Роблю це для захисту нашої батьківщини за допомогою СЛОВА. А СЛОВО – це ідеальна зброя, яка з розвитком сучасного суспільства розповсюджується зі швидкістю світла; особливо, коли це слово істини і правди»

Звісно ж, книга Сергія Соколова з'явилася і в Романові. Попереду – її презентація, зустріч із автором, розмова про історію, долю нашої країни, нашої держави і кожного із нас. Однозначно, відгуки, оцінки та враження романівчан від прочитаного у книзі Сергія Соколова «Історія в моментах. Україна/московія» ми розмістимо на сторінках нашої газети. Отже, до зустрічі, шановні наші читачі!

Маємо меморандум і будемо ним дорожити

Віктор Радчук

У четвер, 11 вересня 2025 року, у Житомирі відбулася символічно знакова подія.

Саме цього дня Романівська селищна рада та Житомирський військовий інститут імені С. П. Корольова підписали меморандум про співробітництво і оголосили про початок стратегічного партнерства. Меморандум підписали начальник Житомирського військового інституту ім. С. П. Корольова полковник Андрій Слюсаренко та виконуючий обов'язки Романівського селищного голови Юрій Чумаченко. Метою підписаного документа є консолідація зусиль обох сторін, спрямована на вдосконалення освітнього, наукового, інтеграційного та організаційного процесів, а також координація навчально-методичної, соціально-культурної та інших видів діяльності задля розвитку та зміцнення обороноздатності України.

Співпраця Романівської територіальної громади та Житомирського військового інституту імені С. П. Корольова дозволить реалізовувати спільні проекти, залучати науковців та курсантів інституту до розвитку громади, а для жителів Романівської громади, зокрема молоді, відкриються нові можливості для навчання та розвитку. Важливим соціальним аспектом угоди є зобов'язання вій-

ськового вишу надавати шефську підтримку дітям загиблих військовослужбовців, які проживають на території громади.

«Кожен крок у цьому партнерстві – це внесок у розвиток громади, підтримку ЗСУ та зміцнення обороноздатності України. Ми віримо, що освіта, патріотизм і солідарність – це основа сильної держави», – йдеться у заяві інституту.

Поза всяким сумнівом, меморандум є документом, який передбачає конкретизацію, детальне обговорення та узгодження дій військового вузу та Романівської селищної ради як самоврядно-владної структури. Не секрет, що досі в історії Української держави від серпня 1991-го року як рубежу відновлення її незалежності питання про співпрацю, партнерство та координацію дій між військовим вишом та органом місцевої влади розглядалось на рівні символічно-ритуальної взаємодії. Нині, в умовах максимальної мобілізації сил та ресурсів українського суспільства задля могутнього національного спротиву, така взаємодія набуває дещо інших обрисів. Яких саме – визначать обидві сторони, які уклали меморандум, однак можливості втілювати свої статутні завдання і стратегічні цілі в обох підписантів стануть більшими. Безперечно, громада матиме партнера із універсальними можливостями та ресурсами військово-патріотичного впливу, а вуз матиме змогу опиратися і шукати підтримку у питаннях профорієнтаційної роботи, а можливо, знаходити вдалі

варіанти господарсько-тилового забезпечення певної частини своїх потреб. Але це все – попереду, все це – питання хоча й найближчої, але ж перспективи. Досі Житомирський військовий інститут мав угоди про співпрацю лише із навчальними закладами (Малинський лісотехнічний фаховий коледж та Житомирський спортивний ліцей).

Романівська селищна рада як територіальна громада укладає угоду про співробітництво із ЖВІ першою з-поміж собі подібних адміністративно-територіальних структур. У питаннях налагодження взаємодії із військовим вишом романівчани стануть піонерами, і це накладе на Романівську селищну раду додаткову відповідальність, а також багато до чого зобов'язує.

Втім, вже на початку, коли у стінах Житомирського військового інституту пролунає інформація про появу у навчального закладу Романівської селищної ради як нового партнера, перше, що згадають у стінах поважного військового закладу, це героїчно загиблого 7 березня 2022-го року у бою біля села Горенка курсанта-другокурсника Житомирського військового інституту, а до цього – випускника та вихованця Романівського ліцею № 1 Павла Трубія. І це важливо. Для нас усіх!

«Наше рідне село» живе, працює, ще й періодично звітує

Віктор Першко

Спілка інвалідів та людей старшого віку «Наше рідне село» може по праву вважатися чи не найбільшою, а головне – найдієвішою громадською структурою у масштабах всієї Романівської селищної ради.

Такий висновок напрошується, як кажуть, сам собою після звіту голови цієї громадської організації Ольги Вікторівни Проскуріної. Тут обов'язково варто додати, що звіт, який прохолодив у Биківці 5 вересня 2025 року, був достатньо публічним і нагадував схід села. Ще одна деталь, яка також важлива і має неабияке значення для оцінки діяльності Биківської спілки «Наше рідне село», – це періодичність і системність у її роботі. Навіть до звіту Ольги Проскуріної місцеві жителі звикли як до чогось традиційного і напрощуд важливого.

До речі, у Романівській селищній раді до роботи і так само до звітної події за участі спілки «Наше рідне село» ставляться зазвичай серйозно і уважно. Зо-

крема, 5 вересня, коли голова найбільшої у селищі Биківка громадської організації звітувала про свою роботу, для участі у заході прибув перший заступник Романівського селищного голови Володимир Рибак. Звісно ж, часинині такі, що особливих обіцянок щодо допомоги громадським організаціям селищна рада у Романові давати не може. Причина зрозуміла – війна, складнощі місцевої економіки і труднощі небувалого рівня. Але все ж таки у Романові знають, чим живе «Наше рідне село», а тому бодай на мінімальну допомогу від керівництва громади жителі Биківки все ж сподіваються. Слід зауважити, що збори громадського активу у Биківці відвідав і керівник романівського КП «Комфорт» П. М. Кусковський, який загострив увагу громадських активістів на питанні активізації процесу укладання угод власників домоволодінь у селищі Биківка щодо вивозу сміття. Як відомо, КП «Комфорт» ще весною 2025 року розпочало процес вивезення відходів та побутового сміття із приватних садиб биківчан. Однак тієї сотні угод, які станом на сьогодні уклали із комунальним підприємством власники домоволодінь, вочевидь недостатньо, аби комунальники могли розраховувати хоча б на безбитковість своєї господарської діяльності у Биківці. Тож жителям селища варто виявити належну ініціативу

і трохи приспану свідомість. Адже вивіз сміття – це не лише вкрай важлива і потрібна справа, але й затратна процедура, яка вимагає коштів.

Втім, Ольга Проскуріна, яка звітувала перед своїми колегами-активістами, а також – перед чималим зібранням односельців, встигла розповісти і окреслити не лише проблеми щоденної роботи спілки «Наше рідне село», але й відзначити своїх однодумців, небайдужих до громадських справ людей. Слова подяки отримували у той день жителі Биківки Галина Шеремет, Олена Шкарбан, Віра Козловська, Любов Голимбійовська і Віктор Голимбійовський. Не забула О. В. Проскуріна й своїх колег-активістів із громадської організації «Берегиня» (персональну подяку від «Нашого рідного села» отримала Т. П. Гаврилук). Ну і однозначних слів подяки була удостоєна і сама голова громадської організації «Наше рідне село». Вони надійшли і надалі надходять від частин ЗСУ, які свого часу проживали на території Биківського старостинського округу і відчували неабияку увагу із боку громадських активістів селища і насамперед Ольги Проскуріної. Таку ж саму вдячність висловили Ользі Вікторівні і керівники Романівської селищної ради. Власне кажучи, а яке ж може бути місцеве самоврядування без підтримки саме громадських активістів?

Перемагаємо – на усіх фронтах!

Віктор Єрофеев

В одному із виходів нашої газети ми розповіли, що фініш серпня і початок вересня 2025 року у футболістів романівського FC «VIVAD» співпав із початком участі одразу у двох чемпіонатах.

До участі у чемпіонаті Житомирської області «VIVAD» додав ще одну опцію – чемпіонат України серед команд аматорів. Слід зауважити, що не вперше наша команда проводить осінню частину футбольного сезону саме у такому ігровому режимі одночасних виступів у двох чемпіонатах. Але якраз подібна практика неабияк загартовує колектив, який вчиться правильно розподіляти сили, який прагне довести не лише вболівальникам, але й самому собі, що амбіції, футбольний авторитет і навіть спортивна слава притаманні не лише професійним командам, але й нашим хлопцям, які живуть поряд, яких усі давно знають, до яких звикли як до своїх.

У Бердичеві – впевнена перемога, але із втратами

Так от, минулий тиждень FC «VIVAD» проводив одразу дві гри: одну – у Бердичеві, де романівчани догравали матч чергового туру чемпіонату Житомирської області, а другу – у себе вдома, де у матчі аматорського чемпіонату України «VIVAD» приймав минулорічного чемпіона аматорської ліги «Дністер» із Заліщикив (Тернопільська область). Обидва матчі були по-своєму важливими, і визначати, який чемпіонат важливіший, футболісти FC «VIVAD» просто не могли. Адже ФК «Бердичів» за будь-яких розкладів входить до фаворитів першості Житомирщини і гри із бердичівлянами треба уважно, зібрано і відповідально.

Досить сказати, що у першому матчі цьогорічного чемпіонату області ФК «Бердичів», прибувши у гості до Романова, зумів дати «VIVADу» справжній бій. Романівчани, щоправда, вдома зуміли забити один гол, якого вистачило для перемоги, але враження футбольний колектив із Бердичева залишив непогане. Тепер, коли 10 серпня 2025 року «VIVAD» приїхав на гру до Бердичева, багато хто із вболівальників вважав, що господарі намагатимуться взяти реванш за поразку у першому колі. Але ж про це знали і футболісти романівського клубу. Тому гра видавалася цікавою і непередбачуваною. Зрештою, так воно й сталося. «VIVAD» навіть

Перед матчем у Бердичеві

у гостьовому матчі зумів нав'язати господарям свою гру і вже у першому таймі забив у ворота бердичівської команди аж два м'ячі.

У другому таймі чемпіони Житомирщини забили господарям ще один гол і отримали загалом впевнену та цілком заслужену перемогу із рахунком 3:0. Чергові три очки зробили команду із Романова фактичною недосяжною для своїх суперників, адже перевага FC «VIVAD» над своїми найближчими переслідувачами величиною у 9 турнірних балів так просто не надолужується. Нагадаємо, що 17 вересня романівський клуб гратиме із футболістами Станишівки на своєму полі, а вже 20 вересня «VIVAD» у матчі із овруцьким «Поліссям» зможе приймати офіційні вітання з приводу перемоги у чемпіонаті Житомирської області.

Воля до перемоги – головний показник FC «VIVAD»

А тепер про чемпіонат України серед аматорів. У суботу, 13 вересня, до Романова приїздив «Дністер» із Заліщикив, минулорічний чемпіон аматорської першості України. У минулому році «Дністер» двічі (вдома і в гостях) виграв у команди із Романова. Сьогодні футболісти із Тернопілля грають не так потужно, як торік, але ж потенційний склад команди ще, як кажуть, ого-го! У Романові минулої суботи гості розпочали наступати на ворота господарів ледь не з перших хвилин гри. Навіть неозброєним оком було видно, що антропологія (атлетичні якості гравців) вочевидь на користь футболістів із «Дністра». Гравців із ростом понад 190 см у складі гостей було аж троє. Такі собі «гулівери», з якими тягатися на другому поверсі, здавалося б, абсолютно безперспективно. До того ж у складі FC «VIVAD» було декілька травмованих гравців. Чого була варту травма головного голеадора романівської команди Іллі Поліщука, яку він отримав у Бердичеві і тривалий час змушений буде лікуватися.

Але вже за кілька хвилин від початку гри із «Дністром» футболісти «VIVADa» зрозуміли, що тактика гри на контратаках нічим не гірша від тотальних наступальних дій. І вже на 10-й хвилині Роман Мазуренко під час тривалої (кажуть позиційної) атаки зумів майже більйардним ударом вразити ворота гостей. Що й казати, для господарів цей гол, який прийнято називати швидким, став дуже потужною психологічною підмогою у розвитку подій на полі стадіону у Романові. «Дністер» пішов у атаку, відчувалося, що гравці суперника ось-ось вразять ворота Іллі Сингаївського. Але якраз кіпер романівської команди виявився у той день надмірним горішком для форвардів суперника. На 34-й хвилині першого тайму наш голкіпер буквально врятував свої ворота від неминучого гола. Далі гра проходила у рівній боротьбі, хоча сам характер гри був дуже драматичним. Володимир Шевчук і Вадим Базь отримали травми і змушені були залишити поле стадіону. Але ті, хто виходив на заміну, грали не гірше, і вже на початку другого тайму було зрозуміло, що долю поединку може вирішити лише один забитий гол. Проте вийшло так, що на 56-й

хвилині під час розіграшу кутового Богдан Мосійчук довів суперникам свою перевагу у грі за верхові м'ячі і ударом головою забив «Дністру» другий гол. Часу до завершення гри було ще предостатньо, і гості стрімголов кинулись на штурм воріт FC «VIVAD». Тут слід віддати належне захисту господарів на чолі із досвідченим Петром Кучерчуком, який викладався на повну силу. Слід зазначити, що атлетичні і могутні нападники гостей мали стовідсоткові можливості для взяття воріт романівської команди. Але двічі (на 78-й і 86-й хвилинах гри) ворота рятував Ілля Сингаївський. Його неспроста назвали левом матчу, бо внесок саме нашого кіпера у перемогу FC «VIVAD» був найбільшим. Хоча, звісно ж, авторами забитих голів у ворота «Дністра» стали Р. Мазуренко та Б. Мосійчук.

Перемога романівського клубу дала можливість повернутися нашим футболістам на першу стрічку у турнірній таблиці. «VIVAD» набрав у чотирьох матчах 9 очок і стає лідером своєї групи. Звісно ж, попереду дуже багато матчів, але вже зараз «VIVAD» доводить, що з ним, як із старожилом аматорського чемпіонату, варто рахуватися. І це не просто слова. Свій наступний матч у чемпіонаті України FC «VIVAD» проведе 27 вересня у Коростені проти СК «Коростень/Агро-Нива», який також грає у першості аматорів. Коростенці поки що мають у своєму активі лише три очки, але всі вони стали результатами нічий на стадіонах іменитих суперників. Зокрема, 13 вересня коростенська команда зіграла внічию (1:1) із «Агрономом» – беззаперечним фаворитом групи, де грає і наш FC «VIVAD». За будь-якими мірками, нічия на полі іменитого суперника – це успіх СК «Коростень/Агро-Нива». Тож у себе вдома коростенці гратимуть ще впевненіше, але ж і ми про це знаємо. І будемо до цього готуватися.

ЧЕМПІОНАТ ААФУ. ПЕРШИЙ ЕТАП, ГРУПА 1

Ми – лідери

Турнірна таблиця

М	Команда	І	В	Н	П	М	О
1	VIVAD (Романів, Житомирська область)	4	3	0	1	9:4	9
2	Корміп (Яворів, Львівська область)	3	2	1	0	6:1	7
3	ФК Тростянець (Волинська область)	3	2	1	0	7:3	7
4	Агрон (Великі Гаї, Тернопільська область)	3	2	1	0	4:2	7
5	Маяк (Сарни, Рівненська область)	3	1	2	0	4:2	5
6	Дністер (Заліщики, Тернопільська область)	4	1	1	2	3:5	4
7	ФК Миколаїв (Львівська область)	3	1	0	2	4:5	3
8	Колос (Полонне, Хмельницька область)	4	1	0	3	5:7	3
9	СК Коростень/Агро-Нива (Житомирська область)	3	0	2	1	2:4	2
10	ФК Костопіль (Рівненська область)	4	0	0	4	1:12	0

Дві сотні сильних і незламних зібралися у Буковелі

Наталка Рисіч

Це справді можна назвати подією знакового рівня для життя не лише Миропільської громади, але й для всієї Житомирщини.

Йдеться про участь миропільчанина Юрія Улановського у фінальній частині національного відбору до міжнародних змагань «Strong Spirit's Games» серед ветеранів. Змагання, які зібрали 220 найсильніших учасників із усієї України, проходили 6–7 вересня нинішнього року на базі туристичного комплексу «Буковель», розташованого в Івано-Франківській області.

У 2024 році, боронячи Україну, Юрій Улановський отримав важке поранення руки. Захисник подолав важкий шлях лікування

Нескорений миропільчанин

та тривалої реабілітації, виявивши наполегливість, впевненість і незламний характер. Саме сила духу та непереборне бажання бути у строю патріотів надихали ветерана російсько-української війни на нові й нові тренування,

а заняття із самовдосконалення увійшли до щоденного ритму життя миропільчанина.

Після наполегливих тренувань Юрій Улановський пройшов відбіркові регіональні етапи змагань із стронгмену та потрапив на фінальні змагання національного відбору сезону 2025 року. За результатами дводенних змагань у Буковелі буде сформована команда ветеранів України для участі у міжнародних змаганнях «Strong Spirit's Games», які пройдуть наприкінці жовтня 2025 року у Мадриді.

За словами Юрія Улановського, змагання у туристичному комплексі «Буковель» проходили за програмою виступів у дев'яти адаптивних дисциплінах, а сумарний результат виступів кожного із 220-ти учасників мав стати передумовою для потрапляння до збірної України, куди увійшло майже 70 найсильніших учасників буковельського етапу «Strong

Spirit's Games». Ще одне досягнення, яке здобули усі учасники змагань у Буковелі, – неймовірний досвід, емоції та заряд енергії і позитиву для підготовки до наступного сезону. Окрім того, упродовж обох днів змагань і протягом всього часу перебування у туристичному комплексі «Буковель» учасники відбору мали можливість поспілкуватися із багатьма людьми, які займають важливі державні посади або ж займаються розвитком і популяризацією спорту у середовищі ветеранів. Зокрема увесь час зі спортсменами-ветеранами був у Буковелі голова національної Федерації стронгмену України Василь Вірастюк.

Цікавим, а ще більше – пізнавальним для більшості учасників змагань було спілкування із Наталією Калмиковою, яка очолює сьогодні Міністерство у справах ветеранів. На зустрічі зі спортсменами-ветеранами на

Івано-Франківщині 7 вересня побував і Уповноважений Верховної Ради України (омбудсмен) з прав людини Дмитро Лубінець. Тож враження від спілкування із побратимами, чиновниками та гостями національного відбору у Юрія Улановського незабутні. Ними він однозначно поділиться зі своїми земляками, які уважно стежили за спортивними досягненнями воїна-миропільчанина.

Наостанок зауважимо, що керівники Миропільської громади висловили Юрію Улановському подяку за почесне представництво Миропільщини на змаганнях такого високого рівня. Подяки від керівників Миропільської селищної ради удостоєна і дружина воїна-ветерана Ірина, яка доклала значних зусиль для підтримки свого чоловіка у найважчі для нього дні та місяці, а сьогодні неабияк надихає Юрія на нові й нові звернення.

Як допомогти дитині розвинути соціально-емоційні навички

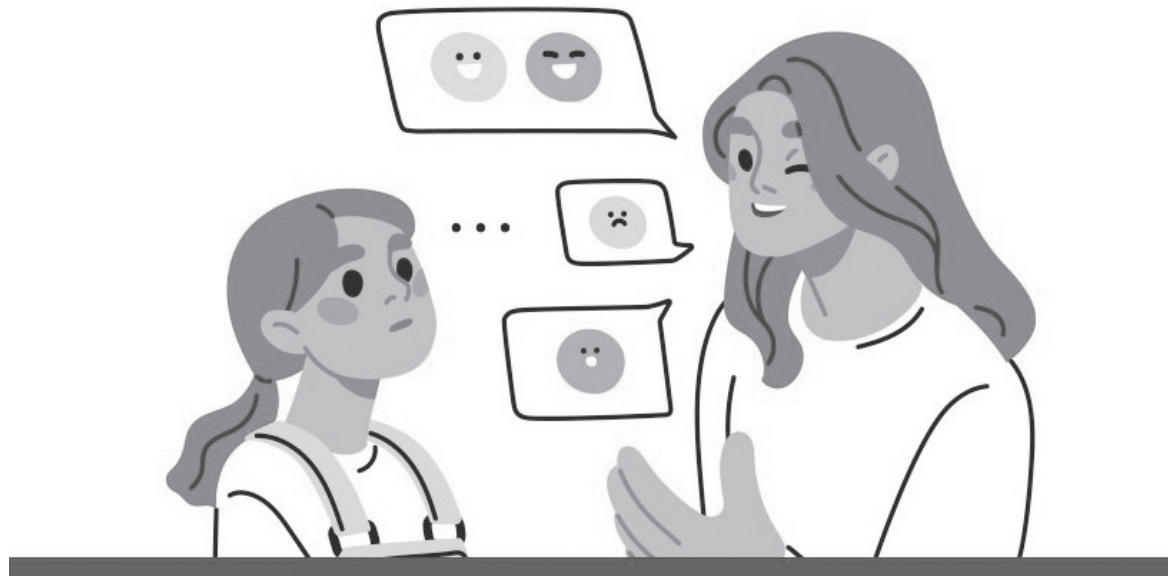
Розвиток соціально-емоційних навичок у дітей допомагає їм краще розуміти власні емоції та керувати ними, долати труднощі та будувати здорові стосунки.

Ці вміння формують міцний фундамент для психічного здоров'я й стійкості до життєвих викликів у майбутньому. Тому важливо, щоб батьки чи опікуни підтримували формування цих умінь у дитини.

У межах Місяця обізнаності про запобігання самогубствам розповідаємо, як розвивати у дітей соціально-емоційні навички – одну з ефективних стратегій профілактики суїцидів.

7 порад, як сформувати соціально-емоційні навички у дітей:

1. Розвивайте емоційну грамотність. Навчіть дитину розпізнавати та називати власні емоції та почуття. Для цього ставте питання на кшталт: «Я бачу, що ти засмучений(а), чому?». Заохочуйте проговорювати як позитивні

(задоволення, захопленість), так і негативні емоції (злість, розчарування, страх).

2. Навчайте здорових практик подолання стресу. Найкращий спосіб – власний приклад, тому разом практикуйте дихальні вправи, прогулюйтеся на свіжому повітрі, малюйте чи слухайте приємну заспокійливу музику. Це допоможе дитині сформувати «ящик інструментів» для боротьби зі стресом.

3. Формуйте впевненість у собі та самоприйняття. Хваліть дитину не лише за результат, а й за старання: «Ти доклав багато зусиль, і це дуже цінно». Уникайте порівнянь з іншими – натомість підкреслюйте сильні сторони та унікальність саме вашої дитини. Навчайте ставити реалістичні й досяжні цілі, а також радійте разом навіть через маленькі перемоги, адже вони формують відчуття власної цінності й віру у свої можливості.

4. Розвивайте емпатію та соціальні навички. Заохочуйте дитину допомагати іншим і брати участь у колективних справах. Обговорюйте ситуації з погляду інших, запитуючи: «А як би почувався твій друг у такій ситуації?», «Що б ти зробив на його місці?» – це формує здатність розуміти почуття людей, проявляти турботу й будувати здорові стосунки.

5. Створюйте безпечний простір для діалогу. Слухайте дитину уважно, без осуду, не да-

вайте поспішних порад. Демонструйте свою готовність говорити про все – від дрібниць до серйозних переживань. Така атмосфера довіри допомагає дитині відчувати підтримку та впевненість у своїй значущості.

6. Вчіть звертатися по допомогу. Поясніть, що просити про допомогу – це прояв сили, а не слабкості. Разом складіть «коло підтримки»: до кого за потреби можна звернутися в школі чи вдома. Обговорюйте, кому можна зателефонувати в кризових ситуаціях – наприклад батькам, друзям, шкільному психологу.

7. Демонструйте любов і прийняття незалежно від оцінок чи поведінки. Коли дитина відчуває безумовну любов і підтримку, у неї з'являється внутрішня впевненість і спокій, які допомагають долати життєві труднощі.

Соціально-емоційні навички не закріплюються за один день – це тривалий процес, який потребує щоденної уваги. Але **кожна невелика розмова, спільна дія чи прояв підтримки формують у дитини те, що стане її внутрішнім ресурсом на все життя.**

Джерело: Центр громадського здоров'я МОЗ України

До Всесвітнього дня обізнаності про онкогінекологію

Здоров'я жінки потребує особливої уваги.

Кожна представниця прекрасної статі в будь-якому віці хоче бути красивою, щасливою та здоровою. Тому питання, пов'язані з репродуктивною системою, посідають особливе місце в її житті.

Онкогінекологічні захворювання є однією з провідних причин смертності серед жінок в Україні, а рівень обізнаності жіночого населення про ці захворювання залишається досить низьким.

До категорії злоякісних новоутворень жіночої репродуктивної системи належить велика кількість захворювань, серед яких – рак шийки матки, рак тіла матки або ендометрія, рак яєчників, маткової труби або первинний перитонеальний рак, рак піхви та рак вульви.

Серед жіночої онкозахворюваності перші позиції займають

саме рак тіла матки, шийки матки та яєчників, які входять в десятку найбільш поширених онкологічних патологій. Проблема онкогінекології є надзвичайно актуальною сьогодні як в Україні, так і у світі. Згідно з даними Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ), РШМ залишається глобальною проблемою, якої можна уникнути завдяки вакцинації проти ВПЛ.

Основними факторами ризику розвитку онкологічних захворювань є вірусні інфекції, генетична схильність, ожиріння, паління та вживання алкоголю. Згідно з даними ВООЗ ожиріння значно підвищує ризик розвитку раку грудної залози (РГЗ), тіла матки та інших онкологічних патологій. Існує також прямий зв'язок між надмірним споживанням алкоголю та ризиком РГЗ. Тому профілактика онкозахворювань полягає у веденні здорового способу життя та відмові від шкідливих звичок.

Статистика показує, що ризик розвитку онкологічного захворювання підвищується з віком і часто з невеликою затримкою пацієнтки від 40 років і старше, хоча цю патологію діагностують і в більш ранньому віці. Головне завдання кожної жінки – профілактичний огляд у гінеколога.

НАШІ ФАХІВЦІ НАДАЮТЬ КОРИСНІ ПОРАДИ:

– Проходьте регулярні огляди. Звертайтеся до гінеколога щонайменше раз на рік, навіть за відсутності видимих скарг.

– Не нехтуйте скринінгом. Тести на рак шийки матки (ПАП-тест, HPV-тест), обстеження молочних залоз і УЗД можуть виявити патологію на ранніх стадіях.

– Слідкуйте за загальним здоров'ям. Збалансоване харчування, активний спосіб життя та відмова від шкідливих звичок знижують ризик виникнення онкозахворювань.

– Консультуйтеся з фахівцями. У разі підозрілих симптомів (біль, кров'яністі виділення тощо) не зволікайте зі зверненням до лікаря-онкогінеколога.

– Вакцинуються від вірусу папіломи людини.

Бережіть себе та своїх близьких, проходите регулярні обстеження у гінеколога та заохочуйте своїх рідних та друзів робити це ВЧАСНО!

Джерело: ДУ «Житомирський ОЦКПХ МОЗ України»

Профілактика отруєнь грибами

Осінь – чудова пора року, яка має багато спокус.

Одна з них – збір грибів. Гриби – своєрідний харчовий продукт, лікарі оцінюють гриби як продукт, який важко перетравлюється. Тому страви з них можуть вживатися лише практично здоровими людьми. І в жодному разі гриби не можна споживати дітям.

Чому частіше спостерігаємо випадки отруєння грибами? Тому що у людей, котрі збирають гриби, відсутнє або недостатнє знання ознак та особливостей їстівних і отруйних грибів та неправильне приготування.

НАГАДУЄМО, ЩО РОБИТИ ПРИ ОТРУЄННІ:

- негайно телефонуйте на номер 103 або 112.** Повідомте симптоми, причину отруєння, що вже робили для допомоги отруєному;
- промийте шлунок чистою водою:** необхідно випити 1-2 літри кип'яченої води (теплої), викликати блювання; повторювати процедуру 2-3 рази, доки замість блювоти не піде чиста вода;
- прийміть сорбенти;**
- дотримуйтеся постільного режиму.**

Також важливо зберегти залишки грибів або грибних страв – їхнє дослідження може допомогти з'ясувати причину отруєння та призначити правильне лікування.

Категорично заборонено вживати алкоголь та будь-яку їжу – це може прискорити всмоктування токсинів в організм.

Будьте уважні та обережні, бережіть своє здоров'я!

Джерело: ДУ «Житомирський ОЦКПХ МОЗ України»

Гороскоп на тиждень 17 вересня - 23 вересня

ОВЕН

Тиждень подарує вам рідкісну можливість поєднати роботу і задоволення. Це той випадок, коли все встигає – і попрацювати, і відпочити.

ТЕЛЕЦЬ

Тиждень не надто багатий на серйозні досягнення, зате чудово підходить для відпочинку і легких, приємних завдань.

БЛИЗНЮКИ

Особливо успішний період для представників творчих професій. Успіх буде супроводжувати будь-які починання.

РАК

Можливі дрібні складнощі. Але загалом тиждень обіцяє бути вдалим, як мінімум, в особистому житті.

ЛЕВ

Ситуація нестабільна, але в середині тижня можливий великий дохід, який покриє заплановані витрати. Основна частина витрат – на особисте.

ДІВА

Ви будете в центрі уваги й отримаєте багато позитивної енергії. Особисте життя виходить на перший план.

ТЕРЕЗИ

Простір навколо вас загалом сприятливий. Тиждень може стати часом свят і вечірок. Ви сповнені сил, енергійні та легко справляєте враження.

СКОРПІОН

Тиждень може подарувати безліч можливостей, обіцяє бути продуктивним і насиченим позитивними подіями.

СТРІЛЕЦЬ

Особливо значущим напрямом стане розвиток співробітництва з представниками з інших регіонів і країн.

КОЗОРИГ

Питання статусу, кар'єри, репутації виходять на перший план. Можливі конфлікти з начальством або представниками офіційних структур.

ВОДОЛІЙ

Фінансова стабільність зберігається. Можливі яскраві закоханості, емоційні сплески і гармонійні примирення.

РИБИ

Ви сповнені енергії та впевненості. Ваші привабливість і харизма помітні оточенню – використовуйте цей час для зміцнення зв'язків.

Джерело: TCH

Смачного!

Ідеальні пампушки до борщу: рецепт на сухих дріжджах та молоці

Інгредієнти для тіста: 600 г пшеничного борошна, 1 ч. л. сухих дріжджів (повна), 2 ст. л. олії, 1 ч. л. дрібної солі, 1 ст. л. цукру (повна), 200 мл теплого молока, 1 ч. л. горілки, 1 жовток (для змащення пампушок перед випіканням).
Для соусу: 1 ст. л. теплої води, 1 ч. л. цукру, ½ ч. л. лимонного соку.

- Змішайте 600 г просіяного борошна, 1 ч. л. солі, 1 ст. л. цукру.

- Окремо розчиніть 1 ч. л. сухих дріжджів у 200 мл теплого молока. Додайте до тіста також 1 ч. л. горілки та 2 ст. л. олії. Замісіть тісто спершу в мисці, а потім перекладіть на робочу поверхню та продовжуйте вимішувати 3-4 хв або до моменту, коли тісто перестане липнути до рук. При цьому не варто підсипати до тіста борошно, а натомість можна змастити руки олією.

- Поставте тісто підходити на 1 годину у розігріту до 30 градусів духовку.

- Коли тісто підніметься, сформуєте пампушки та викладіть їх у застелене пергаментом прямокутне деко з високими бортами, досить щільно одна до одної.

- Залиште пампушки підходити в теплі ще на 20 хв, потім змастіть їх жовтком за допомогою кулінарного пензлика. Випікайте пампушки у розігрітій до 180 градусів духовці 30-35 хв.

- Приготуйте соус до пампушок: в окремій ємності змішайте 1 ст. л. теплої води, 1 ч. л. цукру, ½ ч. л. лимонного соку або олію з пропущеним через прес зубчиком часнику.

ПОРАДА!

Молоко для розчинення дріжджів повинно бути в межах 35-38 градусів, адже надто холодна чи гаряча рідина може перешкодити активації дріжджів. Аби бути впевненим, що тісто підніметься як слід, завжди використовуйте свіжі дріжджі з герметичного пакування.

Джерело: klopotenko.com

Куточок ГОРОДНИКА

Вересень—жовтень — час діяти: як підготувати ґрунт і посадити часник без розчарувань

Золоті правила часникових грядок.

Вдалий урожай часнику – це комплекс простих, але необхідних заходів, які потрібно зробити в процесі вирощування овочу.

Найважливіші нюанси пов'язані з посадкою часнику. Саме в цей момент дачники виконують дії, які забезпечують їх урожаєм масивних плодів.

МІСЦЕ ДЛЯ ГРЯДКИ

Не бажано садити часник навмання. Для рослини важливо правильно підібрати місце, щоб потім не шкодувати. Для часнику не підійде ділянка, де застоюється волога, інакше голівки згниють.

Не можна садити овоч після моркви, картоплі, цибулі. Можна використовувати грядки після гороху, квасолі, бобів, буряка, полуниці, перцю, баклажанів, кабачків, гарбузів.

ГОЛОВНИЙ СЕКРЕТ

Супіщані ґрунти дають часнику фору: він любить легку, добре дренажовану землю з повітрям. Великі, щільні голівки реально виростити і на легкосуглинкових ділянках – за умови, що ґрунт якісно підготовлений, структурований і підживлений перегноем чи добре перепрілим гноем. Тож супіщаний – це ідеал, а не єдина можливість.

ЧОМУ ПОТРІБНА ПУХКІСТЬ?

Часник не терпить лещат. Якщо земля злипається, тримає зубчики намертво, в ній мало кисню й вода погано проходить – рослина реагує дрібнішанням головок і слабшим ростом. Ваше завдання – зробити ґрунт розсипчастим, щоб у коренів було і повітря, і волога, і місце для росту.

ПРО СУМІШ ДЛЯ ГРЯДОК – ВАЖЛИВА ПОПРАВКА

Часто радять мікс «пісок + перегній + тирса» і... змішати в рівних частках. Ось тут зупинимось.

Тирса. Свіжа (неперепріла) тирса під час розкладання тимчасово з'їдає ґрунтовий азот. Рослині його бракує – ріст гальмується. Тому тирсу беремо лише добре перепрілу/компостовану.

Пропорції. Третина тирси від суміші – забагато. Така кіль-

кість змінює структуру надто різко і легко провокує азотний дефіцит. До того ж якщо ґрунт і так легкий (супіщаний), додатковий пісок у великих дозах взагалі не потрібен.

ЯК ЗРОБИТИ ПРАВИЛЬНО – БЕЗ КРАЙНОЩІВ

Працюємо не за шаблоном «по третині», а відштовхуємось від вашого ґрунту:

- Якщо ґрунт важкуватий, глинистий: дайте більше органіки і трохи розпушувача. Орієнтир: 2 частини компосту/перегною + 1 частина крупнозернистого піску + до 10-15% об'єму добре перепрілої тирси. Це покращить аерацію і дренаж без азотного провалу.

- Якщо ґрунт легкосуглинковий (базово підходить): достатньо компосту/перегною (≈ відро на м²). Пісок – лише за потреби, якщо є застій води (тоді небагато). Тирса – лише перепріла і в малих кількостях (до 5-10% суміші).

- Якщо ґрунт уже супіщаний: головний акцент – органіка. Дайте перегній/компост, щоб утримувати вологу й живлення, пісок здебільшого зайвий, тирса – опційно й лише перепріла.

- Невеликий практичний штрих: коли працюєте з тирсою, краще, щоб вона перезимувала у компості або хоча б постояла з азотною добавкою під час компостування. Так ви нейтралізуєте її апетит до азоту ще до внесення на грядку.

Мета – не посипати все піском і тирсою, а дихаюча, розсипчаста, поживна земля. На такій і супіщаний, і легкосуглинковий город віддають великим, якісним часником. Супіщаний ґрунт – чудова відправка, але не єдина дорога до щедрих головок. Головне – структура, органіка і здоровий глузд у пропорціях.

Ідеальним варіантом вважається внесення гірчичного жмиху під перекопування. Використовують 3 столові ложки на кожен квадратний метр грядки.

З цих нюансів складається підготовка ґрунту для посадки озимого часнику. Проводять ці заходи у вересні–жовтні. У такому разі урожай часнику не розчарує наступного року.

Джерело: UkrMedia

17 вересня середа	18 вересня четвер	19 вересня п'ятниця	20 вересня субота	21 вересня неділя	22 вересня понеділок	23 вересня вівторок
+ 12° + 18°	+ 10° + 18°	+ 11° + 21°	+ 15° + 26°	+ 15° + 26°	+ 16° + 26°	+ 15° + 23°
740 ТИСК, ММ	744 ТИСК, ММ	747 ТИСК, ММ	746 ТИСК, ММ	745 ТИСК, ММ	743 ТИСК, ММ	743 ТИСК, ММ

Цікаві факти про Антарктиду

- Одного разу в Антарктиді виступила група Metallica, давши концерт на аргентинській дослідницькій станції.
- Найсухіше місце на планеті – розташоване в Антарктиді – Сухі долини. Там майже немає льоду і снігу, оскільки через постійний вітер волога випаровується, а дощу там не було кілька мільйонів років.
- Антарктида не належить жодній країні.
- В Антарктиді немає поділу на часові пояси.
- Зрозуміло, Антарктида – найхолодніше місце на Землі. Найнижча зареєстрована тут температура становила -89 градусів Цельсія.
- В Антарктиді немає постійного населення.
- Імператорські пінгвіни мешкають тільки в Антарктиді.
- Якби розтанули всі льоди Антарктиди, рівень Світового океану зріс би на шістьдесят метрів.
- В Антарктиді, всупереч поширеній помилці, немає білих ведмедів.
- Як не дивно, але на цьому континенті теж є річки.
- У раціон людей, які працюють в Антарктиді, входить пиво.
- Море Ведделла, що омиває береги Антарктиди, – найчистіше море на планеті.
- Антарктида має власні телефонний код, інтернет-домен першого рівня та прапор.
- Найменш холодний місяць у цих краях – лютий.
- Перша людина народилася в Антарктиді 1978 року.
- Взимку площа Антарктиди збільшується майже вдвічі через замерзання прибережних вод, але влітку лід знову тане.
- В Антарктиді міститься близько 70 відсотків світових запасів прісної води.
- Близько 98 відсотків материка вкрито льодом.
- З центру Антарктиди регулярно дмуть вітри, швидкість яких доходить до трьохсот кілометрів на годину.
- Антарктида є демілітаризованою зоною.
- Над Антарктидою розташована озонова діра.
- Щороку в Антарктиді проходить Льодовий марафон – забіг на лижах на сто кілометрів.
- У прибережних водах Антарктиди мешкають крижані риби з безбарвною кров'ю, які пристосувалися до життя у воді з температурою нижче нуля.
- З льодовика Тейлора в Антарктиді час від часу вивергається «кривавий водоспад». Червоного кольору воді надає двовалентне залізо, що міститься в ній, яке з'єднується з киснем і перетворюється на іржу.

Джерело: faktypro.com.ua

РЕКЛАМА

КУРСИ ВОДІІВ ВІД ТОВ «ТЕХНІЧНИЙ ЛІЦЕЙ»

Категорії, які можна відкрити
A1, A, B1, B, C1, C, D1, D, BE, C1E, CE

Романівка	067-410-12-15
Романів	067-799-04-27
Миропіль	067-895-10-86
Любар	096-565-26-15
Чуднів	097-992-61-48
Житомир	067-900-02-54
	068-288-28-77
Хоросів	097-516-12-25
Коростень	067-391-89-29
Новоград-Вол.	097-554-28-16
Черняхів	097-253-60-24
Ружин	097-487-88-32
Бердичів	097-466-91-50
Андрушівка	067-410-22-60
Нова Борова	067-347-47-80
Попільня	067-946-49-66
Бердичів	097-466-91-50

КОПАЄМО, ЧИСТИМО ТА ПОГЛИБЛЮЄМО КРИНИЦІ

380678794357
380679759461
380663478257

Іван Васильович

В наявності круги колодязні та каналізаційні, дашки до них

М'ЯСОКОМБІНАТ ЗАКУПОВУЄ

ВРХ (бички, телиці, дорізі, лежаче)

Коні

ПРИЙМАЄМО
НА ФЕРМУ:

дійних корів,
телиць
лошат

Високі ціни! Гарантована оплата!

068 867 24 91

ТОВ «Козятинський м'ясокомбінат»

КУПУЄМО ДОРОГО

КОРОВИ, ТЕЛЯТА
КОНИ, ЛОШАТА,
БИКИ:
дорізи, винуждене

(067)450-70-13

Олександр Вікторович

(0 800 213 103

телефонуйте до контакт-центру системи з надання безоплатної правової допомоги

ПРАВОВА ДОПОМОГА ПОРУЧ

БУДМАТЕРІАЛИ

м. Чуднів

- ДОШКА ПОЛОВА
- ВАГОНКА
- РЕЙКА МОНТАЖНА
- БРУС

097 745 54 59

098 410 70 17

Фермерське господарство «Аделаїда» відокремлена садиба надає послуги з доробки насіннєвого матеріалу картоплі, в тому числі забезпечення належного лабораторного контролю її якості. Адреса господарства: Житомирська обл., Звягельський р-н, с. Тупальці, вул. Данильченка, 24 а. Тел. +380675519198

РОЗМІЩЕННЯ РЕКЛАМИ В ГАЗЕТІ

067 412-89-81

КУПУЄМО ВРХ

КОНЕЙ, ТЕЛИЦЬ, БИКІВ, ТЕЛЯТ, ВІВЦІ, ПОРІЗИ.
КОРОВИ ТА КОНІ НА УТРИМАННЯ

096 602 47 07

РОЗМІЩЕННЯ РЕКЛАМИ В ГАЗЕТІ

НАС ЧИТАЮТЬ
10 000 РОМАНІВЧАН

ВАРТІСТЬ РОЗМІЩЕННЯ
ОГОЛОШЕНЬ:

- звичайне - 10 грн/тиж.
- жирним шрифтом - 15 грн/тиждень
- рекламний блок - 3 грн/см.кв

Відділ реклами: 067-412-89-81

ЗНИЖКИ НА ПЛАТЕЖІ ТА БЕЗКОШТОВНЕ ЗНЯТТЯ ГОТІВКИ*

УКРПОШТА
ГОЛОВНА ПОШТА КРАЇНИ

*для мешканців громад

20
ХВИЛИН
zt.20minut.ua

17 вересня 2025 р.
№ 29 (310)

WAN

Газета є членом
Всесвітньої газетної
Асоціації

Ідентифікатор медіа R30-02941.

Видавець – ПП «Медіа Ресурс»;
адреса: 10014, м. Житомир,
вул. Рильського, 9, каб. 407

Адреса редакції: м. Житомир,
вул. Рильського, 9, 4й пов., каб. 407

Тел.: (0412) 418-189

Директор:
Олександр Васильковський,
тел.: 0 (67) 510-50-75
alex.vasilykovskiy@gmail.com

Головний редактор:
Ольга Сидлецька,
тел.: 0 (97) 470-60-17

Рекламний відділ:
Людмила Павлюк
тел.: 0 (67) 412-89-81

Редакція не несе
відповідальності за зміст
реklamних матеріалів.
Редакція може не
поділяти думку авторів
матеріалів. Передрук
матеріалів видання
повинен бути узгодже-
ний з редакцією.

Віддруковано
в друкарні «ВІД І ДО»,
м. Чернівці, вул. Заводська, 37-В.
Тел.: (050) 3763347.

Зам. наклад: 5000 прим.

Замовлення №

Частина тиражу
розповсюджується
безкоштовно.

